



V Pezinku opäť s veľkým úspechom vystúpilo Radošinské naivné divadlo, tentoraz s hrou *Generál*. Hlavný protagonista súboru *Stanišlav Štepa*, ktorého sme s našim objektívom zachytili počas predstavenia v šatni nám povedal, že pred peziniským obecenstvom sa mu hrá veľmi dobre, pretože vie vytvoriť skvelú atmosféru. Radošinci prídu do Pezinka o pár dní znovu - pri príležitosti Dňa učiteľov (31.3.) uvedú hru *Človečina 2*. (mo)

Venujte percentá daní Revii

Nadácia Revia je verejnoprospešná organizácia, ktorá podporuje medzisektorovú spoluprácu a rozvíja myšlienky darcovstva a dobrovoľníctva v Pezinku už osem rokov. Za roky 1997 - 2004 sme v Pezinku pomohli sumou 5 400 000 Sk. Naše aktivity realizujeme v partnerstve s Mestom Pezinkom, základnými školami, mimovládnyimi organizáciami, individuálnymi dobrovoľníkmi, podnikateľmi.

Dôraz kladíme na také projekty, ktoré spájajú komunitu a prinášajú úžitok väčšine obyvateľov. Jednou z možností, ako prispieť na aktivity nadácie Revia je založiť si fond určitého zamerania, ktorý spravuje nadácia. Jedným z príkladov je novozaložený Fond Klubu podni-

katelov mesta Pezinka. Nadácii Revia môžete pomôcť tiež tým, že jej venujete 2 percentá daní. Týmto krokom rozhodnete, že tieto prostriedky zostanú v regióne a použijú sa na skvalitňovanie života v Pezinku.

Nadácia kumuláciou prostriedkov z daní môže podporiť aj väčšie projekty s výraznejším prínosom pre komunitu. Prostriedky sa prerozdeľujú podľa zverejnených kritérií, pravidiel a podmienok, rovnakých pre všetkých.

Ak ste sa rozhodli venovať nám 2% daní pripájame kontaktnú adresu: REVIA - Malokarpatská komunitná nadácia, 902 01 Pezinok, Moyzesova 26, www.revia.sk, č.t. 641 3011, 0905 960 797. (revia)

DNI KNIŽNICE 2005

7. - 12. marca

Podujatia pre deti:

- 8.3. - **Dopoludnie s rozprávkou** - čítanie z knihy Danka a Janka pre deti z materských škôl;
- 9.3. o 10.00 hod. - **Rozprávanie o nových knižkách** - vydavateľstvo Mladé letá predstaví svoje najnovšie knižné tituly, možnosť zakúpenia kníh s 20 percentnou zľavou;
- 10.3. o 10.00 hod. - **Stretnutie so spisovateľkou Vierou Valachovičovou - Ryšavou** a s jej knižkami Svetlá hus a Z ježkovej kapsičky;
 - I hodiny knihovnickej gramotnosti
 - I odpustenie pokút za upomienky
 - I zápis detí do knižnice bezplatne počas celého marca.

Podujatia pre dospelých:

- 7.3. o 18.00 hod. - **Stretnutie s Pavlom Dvořákom** - rozprávanie z histórie, autogramiáda s možnosťou zakúpenia kníh z vydavateľstva Rak;
- 8.3. o 9.30 hod. - **Beseda s Jozefom Mihalkovičom** - stretnutie maturov s jubilujúcim básnikom (70 r.);
 - I odpustenie pokút za upomienky.
- Služby knižnice** - požičiavanie kníh, časopisov, k dispozícii internet, posedenie v čítárni každý deň od 8.00 - 18.00 hod., okrem stredy: 13.00 - 14.00 hod., v sobotu 8.00 - 12.00 hod.
- Miesto konania podujatí:** Malokarpatská knižnica v Pezinku, Holubyho 5. Bezplatné zápisy a odpúšťanie pokút platí aj na Pobočke Cajlanská ul. 63, kontakt: 033/641 2315, e-mail: librarypezinok@stonline.sk.

REKLAMA

Výstava o dobrých a zlých drakoch v jaskyni

V Malokarpatskom múzeu si v týchto dňoch (4.2. - 6.3. 2005) možno pozrieť výstavu *Jaskyne-draky-ludia*, ktorá prezentuje spojenie výstav *Jaskyne Drakov* a *Jaskyne a archeológia*, z dielne Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva (SMOPaJ) v Liptovskom Mikuláši. Autorkou oboch je Mgr. Zuzana Šimková. Návštevníkom ponúkame informačné tabule so sprievodným slovom, ilustráciami a fotografiami, ktoré dopĺňa trojrozmerný materiál.

Sekcia Jaskyne drakov

Je venovaná fenoménu draka a jeho výskytu a úlohe v náboženstve, mytológií, v ľudových rozprávkach a v dielach učencov. Draky mali podobu prevažne plazov, čo ich spája so zemou a ukrývali sa najmä v jaskyniach. S rozprávkami, bájami a legendami o drakoch sa stretávame v kultúrach mnohých národov Európy a Ázie.

V pohľade na draka existuje medzi európskym a východoázijským prostredím najmarkantnejší rozdiel. Kým v Európe chápal drak ako stelesnené zlo, obľudné násilnicke bytosti, ničiteľov, obyvatelia východ-

nej Ázie ich považovali prevažne za symbol šťastia, plodnosti a úrodnosti. Podľa Číňanov bol dokonca svet stvorený v „epoche piatich drakov“. Východní draci boli k ľuďom zväčša dobroprajní a priateľsky naklonení. V Európe vystupujú draci v mytológiách rôznych národov, povedzme Grékov, Germánov. Ako stelesnené zlo vystupujú i po prijatí kresťanstva. Azda najviac ich však poznáme z ľudových rozprávok.

V existenciu drakov verili jednoduchí a nevzdelaní ľudia ale aj učitelia, ktorí drakov popisovali ako skutočný živočíšny druh. Na území Slovenska sa týmito tvormi zaoberal napríklad pruský učenec Johann Pater-Son Hain (17. stor.), píšuci o jaskyniach s výskytom dračích kostí, z ďalších možno spomenúť Daniela Fischera a v 18. storočí spomína drakov i Matej Bell. Učitelia vychádzali vo svojich prácach z nálezov kostí neznámych zvierat. Dračie pozostatky sa v Európe používali i na liečenie, oveľa častejšie ich však využívala čínska ľudová medicína.

Na prelome osemnásteho a devätnásteho storočia v nachádzaných kostiach pri podrobnom štúdiu

rozpoznali pozostatky pravekých zvierat, medzi ktorými dominovali zvyšky veľkých jaskynných medveďov. Takéto pozostatky podporovali predstavy ľudí o drakoch.

Jaskynný medveď žil temer v celej Európe v období stredného a väčšej časti mladého pleistocénu (300 tis. - 13. tis. p.n.l.). Bol zhruba o 30 percent väčší od medveda hnedého, vážil viac ako 1000 kilogramov. Ostatky tohto zvierata poznáme z mnohých slovenských jaskýň. Jaskynné priestory vyhľadávali ako útočiská pred chladom, nepriaznivým počasím, rodili v nich mláďatá, staré jedince tam zomierali. O jaskyne sa delili i s inými šelmami (ktoré ich tiež s obľubou využívali), povedzme s jaskynnými levmi a hyenami, vhodný úkryt poskytovali i ľuďom. Napriek svojej veľkosti a sile bol jaskynný medveď obľúbeným lovným zvieratom najmä neandertálcov. Popri obžive a praktickom využití (kožušina) medvede zohrávali svoju úlohu i v umení, loveckej magii a kulte.

Trojrozmerný materiál, ktorý si môže návštevník pozrieť zastupuje lebka a kosti jaskynných medveďov zo slovenských jaskýň.

Sekcia Jaskyne a archeológia

Prezentuje informácie o dvanástich vybraných jaskyniach na Slovensku, v ktorých sa v minulosti konali archeologické výskumy.

Na začiatok sa môže návštevník dozvedieť o vzniku a rozširovaní archeologickej zbierky v SMOPaJ v Liptovskom Mikuláši, ďalej o nálezočoch z jaskyne Domica, z Majda-Hraškovej jaskyne, Jasovskej jaskyne, Liskovskej jaskyne, Šilickej ľadnice, Chvalovskej jaskyne, jaskýň Demänovskej doliny a Spiša, ktoré plnili v dejinách rôzne úlohy boli obydliami, útočiskami, miestami kultu...

Vo vitrínach je materiál od praveku po novovek - keramika, kamenná industria, kostené ale i kovové predmety. Najstaršími vystavenými nálezi sú artefakty bukovohorskej kultúry (neolit) z jaskyne Domica, ďalej možno spomenúť i kultové masky kyjatickej kultúry (doba bronzová) z Majda - Hraškovej jaskyne, falzifikované mince z Chvalovskej jaskyne (neskorý stredovek, 15. stor.).

Mgr. Július Vavák
Malokarpatské múzeum